

Reactie MRF internetconsultatie afgifteplicht afgedankte elektronica AEEA

De MRF is van mening dat het ter inspraak neergelegde ontwerp Besluit is een sprong voorwaarts t.o.v. een eerder vervaardigd voorstel over dit onderwerp. In de kern biedt dit ontwerp Besluit een effectieve insteek om het ontstaan van lekstromen in de afgifte en inzameling van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) tegen te gaan.

Het voorliggende ontwerp Besluit betreft relevante schakels in de keten door de:

1. Verplichting voor ontdoener om te controleren dat degene aan wie hij AEEA meegeeft daartoe bevoegd is;
2. Eisen aan inzamelaar AEEA
3. Eisen aan vlg partij die partij AEEA in ontvangst neemt.

Ad 1 Verplichtingen voor ontdoener

In Besluit activiteiten leefomgeving wordt die afgifteplicht specifiek vastgelegd voor een aantal categorieën bedrijven, waaronder: technische bedrijven, installatiebedrijven, bouwbedrijven (waartoe naar verluidt ook bouw- en sloopbedrijven zouden worden gerekend), datacentra, laboratoria, ziekenhuizen, milieustraten, kringloopbedrijven en ook metaalrecyclingbedrijven.

Afgifte alleen aan:

- Cenelec gecertificeerde verwerker
- Onderneming die deel uitmaakt van het aangewezen inzamelsysteem (Stichting OPEN)
- Inzamelaar met specifieke vergunning voor inzamelen AEEA

Bewijs van afgifte dient 5 jaar te worden bewaard.

Ad 2 Inzamelvergunning

Onder de huidige wet- en regelgeving is een specifieke inzamelvergunning verplicht gesteld voor inzamelen olie, gevaarlijk afval en scheepsafvalstoffen. Daar komt dus AEEA bij.

Ad 3 Specifieke eisen

Ieder die AEEA ontvangt, moet melden aan LMA. Daarnaast voldoen aan de eisen die zijn genoemd onder ad 1. staan.

ALGEMEEN

In de kern ligt hier een goed voorstel. Uitvoering van dit ontwerp Besluit gaat een bijdrage leveren aan het scheiden en gescheiden houden van AEEA in de keten.

Door de expliciete verplichting aan ontdoeners om het AEEA af te geven aan inzamelaars met een inzamelvergunning en/of bij het systeem aangesloten bedrijven wordt een drempel gelegd dat AEEA in een niet gereguleerd circuit verdwijnt, en tussen het reguliere schroot of andere afval- en recyclingstromen terecht komt.

ARTIKELSGEWIJS

BAL, artikel 4.595b lid 1 sub c. ('daartoe aangewezen inzamelpunten')

Aan wie het AEEA mag worden afgegeven, is in het huidige voorstel niet helder en eenduidig omschreven (*inzamelpunten, ingesteld door of namens de individuele producent of producentenorganisatie*).

De omschrijving in de Nota van Toelichting sluit niet aan op de tekst van het Besluit en is ook niet helder (*'daartoe bestemde inzamelsysteem'*).

In de uitvoering moet straks duidelijk zijn dat wie een samenwerkingsovereenkomst met Stichting OPEN of eventueel een andere door het ministerie erkende producentenorganisatie) heeft ondertekend, het AEEA mag ontvangen op zijn/haar terrein, en het AEEA opslaan/overslaan en sorteren.

BAL, artikel 4.595b lid 2 ('soort' afgegeven AEEA)

Het gebruik van het woord 'soort' leidt tot eigen omschrijvingen, interpretaties en daarmee onduidelijkheden in de keten. Wij adviseren v.w.b. de definities aan te sluiten bij de 'soorten', zoals genoemd in Bijlage IV van de Europese Richtlijn AEEA 2012/19/EU.

Dan blijft een en ander duidelijk en uniform.

BAL, artikel 4.595b lid 4 ('overbrenging naar ander land')

Overbrenging van AEEA (compleet of samenstellingen) naar een ander land, is kennisgevingsplichtig op basis van de EVOA, 1013/2006/EU.

Vergunningverlener ILenT kijkt of er sprake is van 'passende verwerking'. Dat is ook verwoord in LAP3, Sectorplan 71. De verwerker dient te beschikken over een CENELEC-certificaat, óf moet op een andere manier gelijkwaardigheid aantonen.

Vervolgens dienen alle transporten te worden gemeld aan de betrokken autoriteiten.

Het zou goed zijn deze procedure ook in dit Besluit zo te verwoorden. Nu wordt suggestie gewekt dat geen regels van toepassing zijn op export.

Alleen in de Nota van Toelichting wordt iets gezegd over refurbishment. Namelijk dat dit niet onder de afgifteplicht valt. De overwegingen zijn begrijpelijk.

Echter ook in dit circuit zit een aanzienlijk lek-potentieel.

Het zou daarom verstandig zijn om met deze afgifteplichtregeling er voor te zorgen dat ook hier een vorm van verantwoording moet worden afgelegd.

Besluit melden, artikel 2, lid 2, onderdeel a, onder 1^e, onder e

Om onduidelijkheden te voorkomen en een goede uitvoering te borgen, dient naast op- en overslaan ook 'uitsorteren' te worden toegevoegd. Dit uitsorteren naar soorten is noodzakelijk om gescheiden stromen te kunnen aanbieden aan de daartoe vergunde CENELEC-verwerkers.

Besluit inzamelen afvalstoffen, toevoeging artikel 1g.

De omschrijving *'onderdelen, subeenheden en verbruiksmaterialen die deel uitmaken van het product op het moment dat het wordt afgedankt'* zal zonder verdere duiding in de praktijk tot onduidelijkheden leiden. Dat betekent dat gedemonteerde onderdelen als printplaten, maar ook kabel, elektromotoren of harde schijven nog steeds onder begrip AEEA zouden vallen.

Dat is niet de bedoeling.

De zinsnede *'die deel uitmaken van het product op het moment dat het wordt afgedankt'* maakt dat in wezen alles wat ooit onderdeel was van een EEA, ook in gedemonteerde be-/verwerkte monostroom voor altijd als AEEA zou moeten worden geclassificeerd. Dat is onjuist en onwenselijk.

Regeldruk - Inzamelvergunning

Artikels 10 en 11 van het Besluit inzamelen afvalstoffen beschrijven de indieningsvereisten van een aanvraag voor een inzamelvergunning. De kosten (EUR 537,-) zijn veel te laag gesteld.

Het regelen van een VOG (11.1a) kost de helft.

Aan een A&V + AO/IC document (10.1c) worden tegenwoordig dusdanige eisen gesteld dat hiervoor een extern adviseur moet worden ingeschakeld.

Zelfs als aan een inzamelvergunning voor AEEA geen andere eisen worden gesteld, zullen de kosten hierdoor zeker op € 2000,- moeten worden gesteld.

Zijn er wel nog aanvullende vereisten, dan kom je snel op een veelvoud van die € 2.000,-.

De MRF heeft mede om kosten te voorkomen eerder gepleit voor een VIHB+ vergunning, specifiek voor inzameling AEEA (met o.a. als eis: aansluiting bij de producentenorganisatie, i.c. stichting OPEN).

De MRF heeft overigens ook in eerdere consultatieprocedures geconstateerd dat de administratieve lasten van de invoering van wet- en regelgeving voor het bedrijfsleven standaard te laag worden ingeschaald.

Terwijl de juiste hoogte van de kosten of lasten in de regel prima is te achterhalen of te onderbouwen. Deze onzorgvuldige calculatie beïnvloedt ook het politieke besluitvormingsproces op een onwenselijke manier.

Toevoeging afgifteplicht aan bepaalde bedrijfssectoren in BAL / Nota van Toelichting, blz 6

De wetgever heeft besloten om geen branches of sectoren toe te voegen aan het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL) teneinde de wijziging *'beleidsneutraal'* te houden. De afgifteplicht is hierdoor gekoppeld aan bestaande BAL-categorieën.

In de uitwerking betekent dit dat bepaalde sectoren, waar geen of nauwelijks AEEA vrijkomt, nu expliciet met de afgifteplicht te maken krijgen. Bijvoorbeeld bij schilderbedrijven.

Daarentegen zijn er ook sectoren waar veel AEEA vrijkomt, die nu niet onder de afgifteplicht komen te vallen.

Die insteek valt te begrijpen vanuit de wens om de wijziging procedureel zo eenvoudig mogelijk te houden. Voor de effectiviteit van de afgifteplichtregeling is het zeer ongewenst.

Onder bedrijfstakken die een afgifteplicht hebben, staan wel o.a. bouwbedrijven. Het is onduidelijk of onder deze categorie ook *'bouw- en sloopbedrijven/sloopaannemers'* vallen. Voor de effectiviteit van de afgifteplicht is het noodzakelijk dat ook deze bedrijfscategorie expliciet onder de werkingssfeer van de afgifteplicht valt.

Hetzelfde geldt voor *overheidsinstellingen en -organisaties*, waar eveneens grote tonnages AEEA vrijkomen.

Handhaving – Nota van Toelichting (blz 7 ontwerp)

Het toezicht op de naleving van de afgifteplicht bij bedrijven wordt bij *het lokale bevoegde gezag gelegd (gemeenten)*.

De MRF is van mening dat de handhaving van de afgifteplicht niet (alleen) bij gemeenten kan worden neergelegd.

De ILenT ziet toe op naleving van de AEEA regelgeving. Dit doet zij onder meer samen met Omgevingsdiensten en landelijke eenheid politie.

De MRF is van oordeel dat de afgifteplicht alleen effectief kan zijn, als deze organisatie(s) – ILenT, Omgevingsdiensten, politie, ook expliciet worden aangewezen als toezichthouder op de naleving van de afgifteplicht.

Anders heeft invoering van deze afgifteplichtregeling geen zin.

Voortzetting Stimuleringsregeling AEEA noodzakelijk

De Stimuleringsregeling AEEA stimuleert o.a. Keurmerk gecertificeerde metaalrecyclingbedrijven door middel van een financiële tegemoetkoming om stromen AEEA apart te houden, te sorteren naar de diverse categorieën, en separaat te vervoeren naar CENELEC-verwerkers.

De afgifteplicht kan alleen optimaal functioneren in een systeem waar het separaat inzamelen, sorteren, opslaan en afleveren aan CENELEC-verwerkers ook beloond blijft worden via deze Stimuleringsregeling.

Met een systeem waarin alleen handhaving (zie ook voorgaande punt over Handhaving) moet zorgen voor regulering van de materiaalstromen, staat vast dat de gescheiden inzameling en verwerking van AEEA zal teruglopen, als de compensatieregeling wegvalt.

Professionele recyclingbedrijven zullen met lede ogen moeten aanzien hoe AEEA-stromen dan weer vanuit ontdoeners via niet bij het systeem aangesloten partijen weglekken naar reguliere schrootstromen, als het waardeverschil niet meer via de Stimuleringsregeling wordt gecompenseerd. Ook al is dit niet iets dat in het Besluit kan worden geregeld; de MRF doet wel een beroep op producenten en overige stakeholders om voortzetting van de Stimuleringsregeling te borgen na inwerkingtreden van de wettelijke afgifteplichtregeling.